

Dosarul nr. 3ra-1250/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (V. Gîrleanu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (I. Secrieru, A. Danilov, Iu. Cimpoi)

ÎNCHEIERE

24 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Valeriu Moraru, reprezentat de avocatul Pavel Cotruță,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Valeriu Moraru împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la obligarea efectuării rectificărilor în baza de date a Sistemului informațional automatizat și anulării avizelor de plată,

împotriva deciziei din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care a fost respins apelul declarat de Valeriu Moraru și a fost menținută hotărârea din 29 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La data de 23 iunie 2017 Valeriu Moraru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la obligarea efectuării rectificărilor în baza de date a Sistemului informațional automatizat și anulării avizelor de plată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că în baza titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. 053957 din 15 martie 2004, înregistrat la organul cadastral în baza cererii nr. 14255/2004, deține în proprietate bunul imobil cu nr. cadastral xxxxx, care reprezintă terenul cu destinația pentru construcții, cu suprafața de 0,0656 ha, situat pe str. Potîrnichii,85, or. Codru, mun. Chișinău.

A menționat că ulterior, pe terenul enunțat a construit trei imobile cu nr. cadastrale xxxxx care au fost înregistrate în Registrul bunurilor imobile la 12 mai 2006, conform cererii nr. 13729B/2006, în baza procesului-verbal de recepție finală nr. 104-i din 13 februarie 2006.

A susținut că prin extrasul din Registrul bunurilor imobile pentru efectuarea tranzacțiilor nr. 0100/06/13023 din 22 august 2006 se atestă incontestabil faptul că cele trei construcții cu nr. cadastrale xxxxx, executate pe terenul cu nr. cadastral xxxx, imediat

după ce au fost date în exploatare, aveau caracteristici relevante sub aspectul aplicării prevederilor titlului VI¹ din Codul fiscal, adică impozitul pe avere și ale art. 287 din Codul fiscal, în particular.

A afirmat că bunul imobil cu nr. cadastral xxxxx reprezintă o construcție - casă de locuit individuală, cu suprafața de 116 m², iar bunurile imobile cu nr. cadastrale xxxxx reprezintă construcții accesorii, adică altele decât locative, având suprafața de 198,3 m² și, respectiv, 54,8 m².

A relevat că aceleași date sunt conținute și în extrasul din Registrul bunurilor imobile pentru efectuarea tranzacțiilor nr. 0101/12/16777 din 03 mai 2012.

A invocat că conform certificatului nr. 0101/12/167777 privind valoarea bunului imobil în scopul impozitării din 18 mai 2012, eliberat de OCT Chișinău nr. 1, se atestă faptul că cele trei construcții cu nr. cadastrale xxxxx aveau atribuite următoarele destinații de utilizare: bunul imobil cu nr. cadastral xxxxx reprezintă casa de locuit individuală, valoarea estimată a acestui imobil constituind 1103546 de lei; bunul imobil cu nr. cadastral xxxxx reprezintă un sarai (șură/magazie/atelier/depozit), deci construcție nelocativă, valoarea estimată a acestui imobil constituind 437567 de lei și bunul imobil cu nr. cadastral, la fel, reprezintă un sarai (șură/magazie/atelier/depozit), deci construcție nelocativă, valoarea estimată a acestui imobil constituind 101604 lei.

A declarat că ulterior, în adresa sa a parvenit avizul nr. 0000053772 din 30 noiembrie 2016 de plată a impozitului pe avere pe anul 2016, din conținutul căruia rezultă că cele trei construcții cu nr. cadastrale xxxxx au statut de obiecte locative, fapt ce contravine datelor conținute în sursa primară - Registrul bunurilor imobile.

A notat că la data de 06 decembrie 2016, a înaintat o cerere la organul fiscal pentru rectificarea greșelilor, indicând asupra necorespunderii datelor contrapuse, fiind recepționată de către ultimul la data de 08 decembrie 2016, iar în adresa sa a parvenit un comunicat, prin care a fost informat despre faptul că în legătură cu actualizarea bazei de date a Sistemului informațional automatizat „Impozitul pe avere”, Serviciul Fiscal de Stat a anulat avizul nr. 0000053772 din 30 noiembrie 2016.

A menționat că ulterior, în scurt timp, în adresa sa a parvenit avizul nr.0000059127 din 09 decembrie 2016 de plată a impozitului pe avere pentru anul 2016 pentru cele trei construcții nominalizate, în care au fost indicate aceleași date eronate ca și în avizul nr. 0000053772 din 30 noiembrie 2016.

A susținut că în ambele avize a fost indicat precum că toate imobilele sunt cu destinație locativă, iar valoarea bazei impozabile a bunurilor mobile cu nr. cadastrale xxxxx este alta decât cea din Registrul bunurilor imobile, fiind mai mare.

A mai susținut că la data de 14 decembrie 2016, a expediat organului fiscal o cerere similară, în care a indicat asupra erorilor depistate, solicitând în mod repetat la pct. 6 operarea corectărilor și rectificărilor de rigoare în baza de date a Serviciului informațional automatizat „Impozitul pe avere”, însă între timp, în adresa sa a parvenit de la Direcția administrare fiscală Buiucani comunicarea nr. 104 din 05 ianuarie 2017, prin care i-a fost comunicat despre existența datoriei la plata impozitului pe avere în suma indicată în avizul nr. 0000059127 din 09 decembrie 2016 de plată a impozitului pe avere pentru anul 2016.

A relevat că ulterior, în adresa sa a parvenit de la Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău comunicatul nr. 01-02/2-11-65 din 06 ianuarie 2017, în care a fost indicat faptul că la solicitarea sa parvenită la 16 decembrie 2016 și înregistrată cu nr.de intrare M-321/16, ar fi examinat problema efectuării corectărilor la avizul de plată nr.0000059127 din 09 decembrie 2016 la plata impozitului pe avere pentru anul 2016, în pofida faptului că prin premergătoarea cerere, el a solicitat implicit operarea corectărilor și rectificărilor de rigoare în baza de date a Serviciului informațional automatizat „Impozitul pe avere”. Astfel, organul fiscal a examinat o chestiune care nici nu a fost solicitată de către el, iar solicitările sale formulate prin cererea sa au rămas nesoluționate.

A mai relevat că organul fiscal a remis în adresa sa deja al treilea aviz de plată la plata impozitului pe avere pentru anul 2016 cu nr. 0000062160 din 05 ianuarie 2017, care conține exact aceleași date eronate ca și avizele de plată nr. 0000053772 din 30 noiembrie 2016 și nr. 0000059127 din 09 decembrie 2016.

A invocat că pentru elucidarea circumstanțelor de fapt, la data de 13 ianuarie 2017, a depus la OCT Chișinău nr. 1 o cerere, prin care a solicitat să fie informat despre cauza transmiterii de către organul cadastral către organul fiscal a informațiilor greșite despre destinația construcțiilor și suprafețele acestora, iar prin răspunsul nr.CR0101/17/1451 din 20 ianuarie 2017 OCT Chișinău nr. 1 a informat că în rezultatul analizei minuțioase a dosarului cadastral, imobilele cu nr. cadastrale xxxxx, atât la data de 01 noiembrie 2016, cât și la data de 20 ianuarie 2017, au avut și au destinația nelocativă, au fost date în exploatare în anul 2006 și și-au păstrat destinația neschimbată de la darea în exploatare, iar modificări nu au avut loc.

A mai invocat că la data de 06 aprilie 2017, în adresa sa a parvenit notificarea nr.01-16/4-1870 din 29 martie 2017 a DAF Centru, prin care a fost informat că prin hotărârea seria AH nr. 166395 din 28 martie 2017 a fost dispusă sechestrarea terenurilor personale.

A declarat că la 08 aprilie 2017, repetat a remis în adresa Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău, DAF Centru și DAF Buiucani o cerere, în care a indicat asupra necesității corectării greșelilor în baza de date a organului fiscal, făcându-se implicit referință la Sistemul informațional automatizat „Impozitul pe avere” al Serviciului Fiscal de Stat, însă conform răspunsului nr. 26-24-11/660 din 28 aprilie 2017 al Serviciului Fiscal de Stat, organul fiscal din nou eronat a lăsat fără soluționare solicitarea sa de a efectua corectările de rigoare în baza de date a Sistemului informațional automatizat „Impozitul pe avere”.

A precizat că în circumstanțele create, la data de 11 mai 2017, a depus la Serviciul Fiscal de Stat cerere, prin care a solicitat efectuarea corectărilor în baza de date referitor la impozitul pe avere, iar la 16 mai 2017, a depus în adresa Serviciului Fiscal de Stat cerere prealabilă, prin care a solicitat reexaminarea dosarului său referitor la impozitul pe avere sub aspectul corectării erorilor depistate, însă prin comunicarea nr.26-24-11/1426 din 23 mai 2017, remisă prin scrisoarea recomandată nr.DS2000071530AR la 30 mai 2017, Serviciul Fiscal de Stat a considerat oportun a lăsa fără examinare cererea prealabilă.

A menționat că unica construcție ce cade sub incidența prevederilor art. 287³ din Codul fiscal, sub aspectul criteriului de imobil locativ, este bunul imobil cu nr.cadastral

xxxxx, care potrivit datelor din Registrul bunurilor imobile are suprafața de 116 m², iar valoarea estimată, conform art. 287³ alin. (4) din Codul fiscal, constituie 1103546 de lei.

A susținut că celelalte două construcții cu nr. cadastrale xxxxx sunt imobile separate de bunul imobil cu nr. cadastral xxxxx, acestea două fiind imobile nelocative, iar valorile estimative ale acestora sunt altele decât cele indicate în actul de evaluare întocmit de organul fiscal indicat la art. 287³ alin. (4) din Codul fiscal.

A afirmat că de la darea în exploatare a imobilelor cu nr. cadastrale xxxxx și până în prezent, destinația acestor construcții a rămas aceeași, fapt confirmat și prin extrasul total din Registrul electronic al bunurilor imobile și estimarea bunurilor imobile în scopul impozitării din 23 iunie 2017.

A relevat că prezenta cerere este depusă cu respectarea termenului stabilit la art.17 alin. (1) lit. a) și b) din Legea contenciosului administrativ, fiind depusă în cadrul termenului de 30 de zile de la parvenirea cu scrisoarea recomandată nr.DS2000071530AR în adresa sa a comunicării nr. 26-24-11/1426 din 23 mai 2017, expediată de către Serviciul Fiscal de Stat.

A solicitat reclamantul obligarea Serviciul Fiscal de Stat de a efectua rectificările în baza de date a Sistemului informațional automatizat „Impozitul pe avere” cu referire la bunurile imobile cu nr. cadastrale xxxxx, aducând în perfectă concordanță cu conținutul Registrului bunurilor imobile și de a revoca avizele de plată nr. 0000059127 din 09 decembrie 2016 și nr. 0000062160 din 05 ianuarie 2017, expediate în adresa sa cu privire la plata impozitului pe avere privind bunurile imobile cu nr. cadastrale xxxxx.

Prin hotărârea din 29 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost respinsă acțiunea ca fiind tardivă.

La data de 01 februarie 2018 și 20 martie 2018, Valeriu Moraru, reprezentat de avocatul Pavel Cotruță, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, cerând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

Prin decizia din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Valeriu Moraru, reprezentat de avocatul Pavel Cotruță și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

În susținerea concluziei sale, instanța de apel a indicat că la data de 09 decembrie 2016, Serviciul Fiscal de Stat a întocmit avizul nr. 0000059127 de plată a impozitului pe avere pentru anul 2016, conform căruia Valeriu Morari urmează să achite impozitul în sumă de 13223,04 lei (f. d. 25).

Nefiind de acord cu avizul nr. 0000059127 de plată a impozitului pe avere pentru anul 2016 din 09 decembrie 2016, Valeriu Moraru, prin cererea din 13 decembrie 2016, a solicitat Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău efectuarea rectificărilor și corectărilor în avizul de plată enunțat și a menționat că refuză să achite suma de 13223,04 lei, deoarece este eronată, cererea fiind recepționată de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău la 16 decembrie 2016 (f. d. 27).

Prin răspunsul nr. 01-02/2-14-11-65 din 06 ianuarie 2017 Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău l-a informat pe Valeriu Moraru că nu există temei privind anularea

avizului nr.0000059127 de plată a impozitului pe avere pentru anul 2016 din 09 decembrie 2016 (f.d. 77, 78).

De asemenea, a stabilit instanța de apel că răspunsul enunțat a fost recepționat de către Valeriu Moraru la 18 ianuarie 2017, ceea ce se confirmă prin avizul de recepție (f. d. 79).

Astfel, termenul de depunere a cererii de chemare în judecată a început să curgă de la data de 18 ianuarie 2017 și a expirat la 17 februarie 2017, însă cererea de chemare în judecată a fost depusă de către Valeriu Moraru doar la 23 iunie 2017, adică cu omiterea termenului prevăzut de art. 17 alin. (1) lit. a) din Legea contenciosului administrativ și nu a solicitat repunerea în termen.

În asemenea circumstanțe, Colegiul instanței de apel a conchis că prima instanță temeinic și legal a respins acțiunea ca fiind tardivă.

La data de 01 august 2018, Valeriu Moraru, reprezentat de avocatul Pavel Cotruță, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii; sau casarea deciziei instanței de apel cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel; sau casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului, a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece instanțele de judecată ierarhic inferioare la emiterea actelor contestate nu au constatat și elucidat pe deplin, circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii în fond și au încălcat sau aplicat eronat normele de drept material și procedural.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost emisă la 24 aprilie 2018, însă la actele cauzei lipsesc date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent.

Astfel, recursul declarat de Valeriu Moraru, reprezentat de avocatul Pavel Cotruță, la data de 01 august 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară,

sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Valeriu Moraru, reprezentat de avocatul Pavel Cotruță, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, în sensul dat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2010, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă motivele recursului, invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Valeriu Moraru, reprezentat de avocatul Pavel Cotruță, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Valeriu Moraru, reprezentat de avocatul Pavel Cotruță, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Victor Burduh

Iurie Bejenaru